

Тестирање помаже у одабиру терапије за оболеле од рака јајника

Код жена оболелих од овог карцинома, а код којих је детектована мутација БРЦА 1 и 2 гена, примена нове групе лекова знатно продужава преживљавање без поновног јављања болести, каже др Радмила Јанковић

ПОЛИТИКА Аутор: [Данијела Давидов-Кесар](#)недеља, 03.07.2016. у 11:14

Др Радмила Јанковић (Фото Лична архива)

У Институту за онкологију и радиологију Србије, захваљујући новом апарату, такозваном аутоматском генском секвенатору, могу да се тестирају жене које имају генетску предиспозицију за добијање рака јајника и дојке и сазнају да ли постоји опасност од појаве ових обољења. Такође, на апарату могу да се тестирају и оболеле жене, како би се видело да ли је терапија коју добијају делотворна. Од рака дојки годишње у нашој земљи оболи 4.600 жена, а умре 1.600. Рак јајника је најсмртоноснији гинеколошки канцер и од њега сваке године изгуби живот око 500 жена. Генетском анализом и откривањем мутација у БРЦА 1/2 генима, ове тешке болести могу бити спречене. Код оболелих жена од карцинома јајника, анализа БРЦА 1 и 2 гена омогућава правовремено доношење одлуке о адекватној терапији. С друге стране, присуство оштећујућих мутација у БРЦА 1 и 2 гена указује на могућност оболевања од карцинома дојке и јајника код здравих особа и због тога је важно да се уоче потенцијални носиоци наследне форме болести.

Према речима др Радмиле Јанковић, шефа Лабораторије за молекуларну генетику Института за онкологију и радиологију Србије, ово је једини апарат ове врсте у државним

здравственим установама. Методологија рада на њему захтева мању количину узетог биолошког материјала и омогућава брже издавање резултата у односу на досад коришћене методе. С обзиром на то да присуство БРЦА мутација код пацијенткиња с карциномом јајника даје додатну терапијску могућност, тестираће се болесне жене с карциномом јајника, одређеног хистолошког типа, а које су примале хемиотерапију на бази такозваних платинских деривата. Анализа се ради како из узорака тумора, тако и из крви.

– Потребно је да лекар који лечи пацијенткињу попуни захтев за анализу БРЦА 1 и 2 мутација код карцинома јајника. Анализа се не наплаћује, већ се спроводи у оквиру донације. Будући да је реч о новој методологији, наша процена је да ће се на резултате чекати око месец дана. Анализа ће се радити док траје донација реагенаса. Уколико ова анализа постане рутинска, тестирање ће бити могуће за већи број жена оболелих од карцинома јајника (одређеног хистолошког типа) – појашњава др Јанковић.

– Код жена оболелих од карцинома јајника, а код којих је детектована мутација БРЦА 1 и 2 гена, примена нове терапијске групе лекова знатно продужава преживљавање без поновног јављања болести – додаје др Јанковић.

За жене којима је постављена дијагноза карцинома јајника, одређивање БРЦА статуса је од велике важности за доношење правовремене одлуке о адекватној терапији. Нажалост, велики број жена с узнатредовалим карциномом јајника ће имати повратак болести, па је битно имати увид у могуће терапијске опције. Постоји могућност тестирања здравих жена на ризик за оболевање од карцинома дојке и јајника. Реч је о посебном програму који подразумева да особа прво мора да прође кроз генетско саветовалиште, па уколико се процени да постоји ризик, обавља се процедура тестирања из крви, а у договору с лекаром и у складу с мерама превенције обољења.

– С аспекта наследне предиспозиције за добијање карцинома дојке или јајника, уколико се утврди постојање БРЦА 1 и БРЦА 2 мутација, носиоцима ових мутација се препоручују две опције. Прва опција подразумева адекватно клиничко праћење при чему се овим начином не редукује ризик од оболевања, већ се само дозвољава да се болест открије у раној фази, када је излечива – каже др Јанковић.

Као друга опција за смањење ризика за сада се препоручују методе одстрањивања дојке и одстрањивање јајника, заједно са јајоводима, где се смањује ризик за настанак карцинома јајника (око 97 одсто).